

Olga Wesołowska

Austria i jej mieszkańcy w twórczości Ruth Beckermann

Streszczenie

Ruth Beckermann to urodzona w Wiedniu reżyserka o żydowskich korzeniach, córka Ocalałych z Holocaustu. Jej twórczość wpisuje się w austriacką tradycję „kalania własnego gniazda” (niem. Nestbeschmutzer). Artyści, których tak się nazywa, nie boją się krytykować własnego kraju, dekonstruują austriackie mity, poruszają tematy tabu. Beckermann reprezentuje jednak nie tylko postawę Nestbeschmutzera. Jako Żydówka patrzy na swój kraj ze szczególnej perspektywy, którą naznaczają losy jej narodu w Austrii. Jej filmy są także formą rozważań nad własną tożsamością w kraju, który nie rozliczył się z nazizmem i antysemityzmem.

Celem pracy jest ukazanie tego, jaki obraz Austrii oraz jej mieszkańców wyłania się z dzieł Beckermann. Dla analizy filmowej istotne jest uwzględnienie kontekstu kulturowego, historycznego oraz politycznego. Refleksję wspierają odwołania do różnych teorii z zakresu kulturoznawstwa m. in. studiów nad pamięcią (np. Marianne Hirsch) czy studiów postkolonialnych (np. Edward Said). To one stanowią w tym wypadku podstawę metodologiczną.

Praca została podzielona na trzy rozdziały. Pierwszy z nich przybliży twórczość Beckermann w sposób chronologiczny, umieszczając ją jednocześnie w austriackim kontekście kulturowym, politycznym i społecznym. Rozdział drugi skupia się na tradycji twórców „kalających własne gniazdo”. Przedstawiono nie tylko jej historię oraz najważniejszych przedstawicieli, lecz także jej wpływ na współczesne austriackie kino. Trzeci rozdział zatytułowany *Podróż przez Austrię* to obszerna analiza filmów Beckermann, która pozwala odpowiedzieć na postawione pytanie badawcze.